

ПРЕС КЛИПИНГ

15. јануар 2016.

НАСЛОВИ

- Овде су радници нужно зло;(стр.2)
- Оштрије казне за нападаче на здравствене раднике;(стр.5)
- Штрајк упозорења због самовоље директора;(стр.7)
- Борба у Застава групи за спас од стечаја;(стр.8)
- Директорка "Крушевацпута" вређа и "удара" по џепу;(стр.9)
- Лекари најавили штрајк због лошег закона о платама;(стр.10)
- Шта доноси закон о платама;(стр.11)

ДОКЛЕ СМО СТИГЛИ И КУДА ИДЕМО

Овде су радници нужно зло

ЈЕЗИК статистике је неумољив: 628.000 људи има приходе који су испод границе сиромаштва, стопа ризика од сиромаштва је 43,2 посто, индустријских радника у Србији има око 250.000, што је у односу на број становника на нивоу афричких земаља Намибије, Боцване и Етиопије, реална вредност зарада у 2015. години мања је 3.3 посто у односу на 2014, минимална зарада је задржана на граници од 121 динара по радном часу, што је узрок сиромаштва и за оне формално запослене, пензије су за годину дана реално смањене за 6,4 процента, број запослених се смањује, а број пензионера расте.

Србија је постала зона јефтиног рада. Данас знамо да је то пројектован процес, заједнички подухват и да су у служби тог пројекта биле тзв политичке елите, отуђени државни центри моћи и новостворена олигархија. Желели смо демократију, а добили беду! Само још са телевизије добри глумци, без глумачке академије, убеђују грађане да Србија иде ка просперитету.

Шта се догодило да смо од средње развијене индустријске земље постали, тако рећи, земља без индустрије? “Међународна заједница”, шта год ко под тим појмом подразумевао, која је руководила нашим процесом транзиције и коју су слепо слушале владајуће гарнитуре, видела је будућност Србије као земље са јефтином радном снагом и без властите индустрије.

Наметнути модел приватизације гарантовао је да ћемо брзо ићи ка том циљу. Уместо народног капитализма добили смо тајкунски капитализам.

Приватизација је била криминална, говорили смо то од њеног почетка, правни поредак смишљено није функционисао, како би се створила класа богатих и повлашћених. Рачун за пљачкашке приватизације испостављен је недужнима и најсиромашнијима - радницима. Без кривице, окривљени су за дуговања и пропаст предузећа.

Деценија је била потребна да већина људи схвати да пут којим идемо није добар. То је са политичке сцене однело људе који су обавили своју дужност, данас они уживају у свом богатству и не баве се политиком или се баве из хобија.

ГРАЂАНИ су поверовали да ће нова власт, исти они који су 90-тих већ били на трону, исправити неправду која им се догодила. Међутим, нова власт је још огољеније кренула да затвара домаће фабрике, називајући то „храбрим потезима и тешким реформама”. Од кажњавања криваца за криминалну приватизацију нема ништа, а и Европа је одустала од својих захтева за то преиспитивање. Криминалну приватизацију заменило је планско гашење индустрије, све под мотом „сламања кичме самоуправљању”. Затворени су гиганти некадашње државе као што су ИМТ, ИМР, „14. октобар”.

Неко је срачунао, да су њихови губици већи од вредности капитала, а при томе је коришћена тајкунска метода за утврђивање вредности капитала, која је изузимала вредност технологија, односно знања којим та предузећа располажу, а што је заправо највећа вредност свих најуспешнијих компанија. Том методом посматрано, Гоогле не би вредео ништа, јер нема некретнина и земљишта. То, наравно, није чињено из незнања, већ из намере да се обезвреди све домаће. Као да знање како се прави трактор или багер не вреди ништа!

Таквим методама уништени су државни ресурси стварани пола века, кроз куповине лиценци и улагање у кадрове. Недавно ми је један локални функционер, у расправи о крагујевачком произвођачу галових ланаца, рекао: “Они тај програм више неће да раде”! Као да је знао да је то за нас забрањено.

Државна својина над средствима за производњу проглашена је неприхватљивом и инсталирана је мантра да држава лоше управља привредом, што се и данас демантује у многим деловима света, јер лоша држава лоше управља привредом, као и осталим државним ресурсима. Уређене државе успешно управљају и привредом. Људи су остављени на милост и немилост грамзивости тајкуна. Државно предузеће може раднике да плати до границе рентабилног пословања, док олигарх плаћа раднике до нивоа који намеће тржиште у условима високе незапослености, што значи минимално.

Други услов који је требало остварити како би Србија постала зона јефтиног рада, јесте да останемо без елите. Зато је било потребно ослабити школство, посебно оно високо. Поред тога, деценијама се подстиче одлазак најбољих у иностранство, где најчешће и остају.

Наметнут је модел привредног развоја који је гарантовао неуспех. Он се заснивао на приватизацији, развоју малих и средњих предузећа и страним директним инвестицијама. За јерес је проглашено државно власништво над фабрикама, а на радничко акционарство се заборавило. Мала и средња предузећа нису могла да се развију, јер су погашена велика за која она обично раде. Стране директне инвестиције нису развиле ни једну земљу. И тамо где их има у великом броју, као што су Камбоџа и Вијетнам, људи раде 10 до 12 сати дневно и живе бедно. У ове две земље стационирани су сви водећи светски брендови из области текстила и обуће, али су плате радника 40 долара.

Наша Влада, по саветима “међународне заједнице”, успешно нуди раднике у Србији као јефтину радну снагу. Чак је то учинила и јавно, плаћајући спот на Си-Ен-Ену, у коме позива инвеститоре, јер Србија има висококвалификоване, а јефтине раднике. То још ниједна влада друге државе није јавно изрекла, али наша Влада је Изменама Закона о раду, које није тражио ниједан привредник у овој земљи, створена је несигурност радног места, омогућено је смањење зарада и спречено синдикално организовање.

Да би подстакла долазак страних инвеститора, Србија плаћа њиховим компанијама 7.000 до 10.000 евра по радном месту. Познато је да је буџет Србије у дефициту и да се финансира задуживањем, тако да новац за радна места позајмимо у страним земљама и одмах га дамо њиховим компанијама, које наше раднике плате 200 евра месечно. Нама остају дугови. Компаније које долазе подстакнуте оваквим субвенцијама најчешће су на глобалном плану познате као оне које крше радничка права и којима није потребна квалификована радна снага. Како да не хвале нашу Владу?

Влада је дозволила и рад агенција за запошљавање, које супротно закону изнајмљују раднике као робу, а Влада то толерише. Радници се данас у Србији третирају као нужно зло. Владе у већини држава света служе капиталу, али наша Влада то чини најбоље! Добро живе они народи који располажу знањем. Зато је било важно затворити све домаће фабрике које су располагале технологијама вишег нивоа. Производна документација фабрике „Застава аутомобили” бацана је кроз прозоре!

Како се одупрети токовима који нас воде у сиромаштво? Кад амерички милијардер Ворен Бафет каже - сиротињо, сами сте криви што сте сиромашни, то је подсмех целом човечанству. Један проценат становништва на планети има у власништву 48 посто светског богатства и оно

се стално увећава. Више од 1,2 милијарде људи на планети ради за мање од 2,5 долара дневно, да ли су сви они криви?

Да ли су криви „Заставини” инжењери и радници који су остали без посла и данас једва преживљавају? Данас ту грамзивост капитала осећају радници у сиромашним земљама, као што је Србија, али све више сиромаштво куца и на врата радника најразвијенијих земаља. Шта може променити ове токове? Можда одговор лежи у дешавању у Грчкој и Шпанији. Одговор свакако мора бити политички. Ако људи у Србији хоће боље да живе, морају да разумеју да им бољи живот неће донети десничарска Влада као што је наша. Они ће само даље гушити радничка права и радити у интересу крупног капитала.

(Аутор је председник Савеза самосталних синдиката Крагујевца)

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/sr/clanak/347144/Ostrije-kazne-za-napadace-na-zdravstvene-radnike>

Оштрије казне за нападаче на здравствене раднике

Иницијативу министра Златибора Лончара подржали сви струковни синдикати и удружења која окупљају лекаре и медицинско особље

Аутор: Оливера Поповић четвртак, 14.01.2016. у 18:05

Убиство медицинске сестре Љубинке Поповић (57) у шабачком дому најновији је повод да здравствени радници у Србији затраже да их држава боље заштити на радном месту. Као да досадашњи бројни напади нису били довољно упозоравајући и као да је морала да буде положена највећа жртва, па да се поново покрену захтеви да здравствени радници или добију статус службеног лица или да се поштре одредбе о њиховој заштити у кривичном закону.

Министар здравља др Златибор Лончар је најавио је да ће одмах покренути иницијативу за измену одредаба кривичног закона по којима ће се убудуће сваки напад на медицинског радника у здравственој установи третирати „као једно од најтежих кривичних дела”, а да ће за починиоце бити предвиђене најстроже казне.

Ово значи да ће се, ако се предложене промене закона усвоје, против нападача на лекара или медицинско особље тужилац кривичну пријаву подносити по службеној дужности. Сада, кривичну пријаву може да поднесе сама жртва или здравствена установа у којој се напад догодио.

Ни месец дана није прошло од Лончаревог упозорења, изреченог на конференцији за штампу 22. децембра, да ће уколико се напади на медицинске раднике наставе, затражити хитне

промене закона и оштре казне за починиоце. Тада је повод био напад на медицинску сестру на Институту за онкологију и претња родбине да ће бацити бомбу на лекара Клинике за неурологију Клиничког центра Србије. Министар здравља је тада саопштио да са заштитником грађана Сашом Јанковићем, повереником Родољубом Шабићем, директорком Лекарске коморе Србије Весном Јовановић и представницима здравствених синдиката договорио је да се формира комисија која ће током шест месеци пратити све инциденте у домовима здравља, болницама и клиникама и утврдити њихов тачан број и узроке.

Сада, после трагедије у Шапцу, Лончар изјављује да времена за чекање више нема и да ће иницијативу за поштравање одредби кривичног закона покренути одмах.

Према речима Радице Илић, председнице Извршног одбора Синдиката медицинских сестара и техничара Србије, само у току прошле године пријављено је 11 напада на медицинске сестре, али ни једна од жртава, ни после наговарања колега из синдиката, није хтела да сама поднесе кривичну пријаву.

- Медицинску сестру родитељ детета је напао на шалтеру у Универзитетској дечјој клиници, сестри са Института за онкологију,

син пацијенткиње је ишчашио вилицу, инструментарку у операционој сали у ортопедској болници на Бањици је претукао лекар. Ово су само најдрастичнији прошлогодишњи случајеви, али ове сестре нису поднеле кривичне пријаве, а као разлог навеле су како не верују да ће починиоци бити процесуирани - наводи за „Политику” Радица Илић, која каже да њихов синдикат тражи да се хитно у закону нађу ефикасна, правна решења за бољу заштиту медицинских радника на њиховим радним местима.

Др Весна Јовановић, директорка Лекарске коморе Србије каже да је ЛКС у априлу прошле године од свих здравствених установа затражила да их извештавају о нападима на лекаре.

- Од тада нам је стигло 11 пријава насиља, али верујемо да је тај број већи. Овде је реч само о случајевима где је тражена и помоћ полиције. У анкети којом смо обухватили 30 одсто лекара опште медицине у читавој Србији, више од половине њих изјавило да су било изложени некој врсти насиља - каже др Јовановић.

Лекарска комора Србије је, док је на њеном челу била др Тања Радосављевић, од ресорних министара Томице Милосављевића, Зорана Станковића и Славице Ђукић Дејановић тражила да се здравственим радницима додели статус службених лица, по узору на судије и тужиоце. Такав захтев никада није прихваћен.

Према речима актуелне директорке ЛКС Весне Јовановић, комора је одустала од тражења оваквог статуса, али ће правосуђа тражити да се напади на здравствене раднике гоне по службеној дужности, и то не само они који су довели до тешких последица по здравље нападнутог. То ће бити један од главних захтева који ће ЛКС заступати у радној групи при Министарству здравља, која ће, по њеним речима, бити формирана наредних дана.

Форум средњих стручних школа Београда реаговао на допис Друштва директора школа

Штрајк упозорења због самовоље директора

АУТОР: В. А.

Београд - Форум средњих стручних школа Београда (ФССШБ) тражи подршку других синдиката образовања за организацију једносатног штрајка упозорења, како би указали на незаконит рад директора школа и спрегу са Министарством просвете и инспекцијом, која је, како тврди председник Форума Милорад Антић, "нераскидива".

А повод за овакву реакцију је допис који је Друштво директора школа недавно упутило деканима београдских факултета, у којем изражавају незадовољство што су принуђени да на слободна радна места запошљавају технолошке вишкове, уместо свршене студенте наставничких факултета.

Како је Данас писао, Друштво директора, у писму који је потписао Дејан Недић, председник Скупштине тог удружења, апеловало је на декане да се обрате Министарству просвете и Комисији за одобравање запошљавања у јавном сектору и "објасне им да на факултетима школују кадар узалуд, јер учитељи и наставници неће моћи да се запосле по дипломирању".

За Форум средњих стручних школа посебно је споран део у којем се, како кажу, изводи скандалозан закључак да су "свршени студенти полетни, мотивисани, надахнути, за разлику од технолошких вишкова који су често бахати, неодговорни и демотивисани".

- Такве квалификације су узнемириле велики број просветних радника који нису својом кривицом постали технолошки вишкови. То је дискриминација и позивање на кршење Закона о раду и Устава, због чега тражимо од премијера и министра просвете да реагују и предузму мере из своје надлежности против Недића, који је потписник тог дописа. Ако су он и други чланови Друштва директора незадовољни, нико им не брани да упуте иницијативу за измену чланова закона који регулишу пријем у радни однос и посебног колективног уговора. Али вређање и понижавање људи је срамота и за те директоре и за све просветне раднике - каже Милорад Антић, који је незадовољан изостанком реакције других синдиката образовања на спорни допис Друштва директора школа.

Нови разговори Владе и пословодства некадашњег ауто гиганта

Борба у Застава групи за спас од стечаја

АУТОР: З. РАДОВАНОВИЋ

Крагујевац - - Пословодство Групе Застава возила поново је јуче, сазнаје наш лист, са надлежноима у Влади Србије разговарало о статусу предузећа из корпуса те компаније, пре свега оних за производњу камиона, специјалних аутомобила и прикључних возила.

МенаџментЗаставе настоји да од стечаја, који је најавио министар привреде Жељко Сефтић, спаси Заставу камионе, Заставу Специјалне аутомобиле у Сомбору, те произвођача прикључних возила Заставу ИНПРО, односно фабрике које имају потенцијалне купце и инвеститоре.

Отуда су челници Заставе јуче са представницима министарства привреде и одбране разговарали о најављеној производњи неборбених војних возила у Застави камионима за потребе Војске Србије, као и решавању власничког статуса погона „Сиви дом“, који је, 2010, закупила Застава ИНПРО и у њему, након доласка Фијата, наставила производњу ауто приколица.

Застави ИНПРО је добијање власништва над Сивим домом неопходно, јер је највећи европски произвођач прикључних возила, француска компанија Тригано, најозбиљније заинтересован за приватизацију те крагујевачке фабрике. Невоља је, међутим, што Французи осим покретне, не могу да купе и непокретну имовину Заставе ИНПРО, пошто се „Сиви дом“, упркос свим досадашњим закључцима Владе о промени власника, и даље води на Заставу оружје.

За Заставу специјалне аутомобиле заинтересовани су грчка фирма Спајдер, која у закупљеним погонима сомборске фабрике већ производи контејнере за одржавање јавне хигијене, а одскора, према незваничним информацијама, и аустријска компанија Магна Штајер која је својевремено, са руским олигархом Олегом Дерипаском, покушавала да преузме ЗаставинуФабрику аутомобила, али је Фијат, на крају, имао бољу понуду.

Стечај чека Холдинг

Стечајни поступак у Групи Застава извесно ће бити покренут у Холдингу, као матичној фирми, затим некадашњој Фабрици аутомобила, чију је готово комплетну имовину преузео Фијат и чије ће локације у Корман пољу да припадну граду, затим Застава резервним деловима и Застава хортикултури.

Остаје да се како ће фабрике Групе Застава возила које имају потенцијалне купце и инвеститоре бити изузете из стечаја, пошто се покретање тог поступка, према важећим законским номама, односи на целу компанију.

Директорка "Крушевацпута" вређа и "удара" по џепу

С. БАБОВИЋ

Група радника "Крушевацпута" жали се на шиканирање на послу: Само се једна радница усудила да тужи због мобинга, а десетак пријава је прослеђено синдикату. Чим се неко пожали, постаје жртва

КРУШЕВАЦ - Група радника приватног предузећа "Крушевацпут" АД тврди да су жртве мобинга директорке Зорице Станковић, која их вербално и психички малтретира и смањује им плате. "Новостима" је предочено да је директорка на службеном путу и да не могу да коментаришу изјаве незадовољних као ни њене одлуке.

Запослени инсистирају на анонимности. Марјан Милојевић, председник синдиката у "Крушевацпуту" са око 250 запослених, каже да је "трошење на све и свашта" појачано прошлог пролећа, када више није било речи о заосталим дуговањима за три месечне плате из времена бившег директора.

- Ново решење о радном месту добило је око 100 колега, међу њима сам и ја - каже Милојевић. - Само се једна радница усудила да тужи због мобинга, а десетак пријава је прослеђено синдикату. Чим се неко пожали, постаје жртва. Радница која се усудила да тужи добила је квалификацију да је проститутка, а директорка је вређала говорећи јој да је то разлог због кога та радница не може да има деце. Несрећна жена је, тврде, преживела тежак стрес.

Путарски синдикат је јавно објавио да је дошло до кажњавања радника, јер је нису поздравили.

Марјан Милојевић очекује да ће за овај случај бити поднета пријава инспекцији рада. Наводи и да је звао министра одбране Братислава Гашића, када је чуо да ће за директора бити постављена Зорица Станковић, његова школска другарица.

ПОЗДРАВ

- Запослени који се обратио нашој редакцији показао нам је решење у ком пише да приликом сусрета са директором на улазу у управну зграду није директорку службено поздравио - па ће му плата за јануар бити умањена 10 одсто.

<http://www.blic.rs/vesti/drustvo/lekari-najavili-straik-zbog-loseg-zakona-o-platama/w4y004e>

Лекари најавили штрајк због лошег закона о платама

РАС

Представници Синдиката лекара и фармацеута Србије (СЛФС) најавили су да ће ступити у штрајк уз поштовање минимума процеса рада уколико Закон о систему плата у јавном сектору не буде равноправно третирао све запослене.

Председник СЛФС Раде Панић истакао је на конференцији за новинаре да то није политички штрајк и да се неће излазити на улице, али ће га, како је рекао, “осетити цело друштво”.

- Уколико се лош закон усвоји, дан после усвајања ступићемо у штрајк - рекао је Панић.

Лекари су незадовољни предложеним решењима, највише тиме што Нацрт закона не третира подједнако све запослене у јавном сектору јер су поједини, попут радника у ЈП, изузети из њега. СЛФС тврди да се предвиђеним решењима ускраћују права запослених предвиђена колективним уговорима, ускраћује плаћање прековременог рада лекара, те да поједина предвиђена решења нису у складу са Законом о раду.

Незадовољни су и позицијом лекара јер су, према каталогу радних места, руководиоци најбоље ранжирани. Он каже да је штрајк усмерен против Министарства државне управе, које ради на предлогу закона, а које игнорише ове захтеве.

<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/9/Politika/2174604/%C5%A0ta+donosi+zakon+o+platama.html>

Шта доноси закон о платама

ИЗВОР:РТС

Крајњи рок да Скупштина усвоји закон о систему плата у јавној управи а да се не угрози кредит Светске банке од 75 милиона долара, јесу први дани фебруара, каже министарка државне управе Кори Удовички. Представници запослених у просвети и здравству сматрају да нацрт закона ништа не мења нити уводи ред, јер се не односи на јавна предузећа.

И просвета и здравство траже да се што пре усвоји закон о платама, али битно другачији од нацрта стављеног пре три месеца на јавну расправу.

Припремила Мирјана Брајковић

"Први проблем је што су из јавног сектора издвојена јавна предузећа и неке друге јавне службе. Не можемо дозволити да лекар специјалиста са 10 до 15 година факултета има двоструко мању плату од електроинжењера у јавном предузећу", напомиње Раде Панић из Синдиката лекара и фармацеута Србије.

Министарка за државну управу Кори Удовички наводи да за поређење плата лекара и инжењера не постоји методологија.

"Начин је да у јавна предузећа уведемо ред кроз реформу јавних предузећа", истиче Удовички.

Представници радника кажу да је проблем и то што се Нацртом закона о платама укидају колективни уговори, о којима се преговарало пет месеци, и додатак за минули рад, што су регрес и топли оброк урачунати у коефицијент и што цену рада одређује искључиво Влада.

"Тржили смо закон о платама који ће поправити наш материјални положај, а не оставити статус кво. С обзиром на то да закона нема, тржимо повећање коефицијента. У томе нас подржава ресорни министар пошто схвата да је закон на дугом штапу, а наш материјални положај све гори", наглашава Јасна Јанковић из Уније синдиката просветних радника.

Према речима министарке, могуће је да су тада синдикати мислили да ће им тај закон донети велике промене у заради.

"Одакле? Ми све време понављамо да су нама зараде у овом тренутку замрзнуте на три године", каже министарка Удовички.

О промени висине зарада може се, каже министарка, говорити у зависности од економских резултата, тек од наредне године када ступе на снагу секторски закони као пратећи закону о систему плата, који мора да се усвоји наредних недеља.

"Крајњи рок за усвајање закона а да се не угрози кредит Светске банке јесу први дани фебруара. На седници Владе мора да буде ускоро. У овом тренутку кључни проблем јесте што нам је Уставни суд скренуо пажњу на неке уредбе које, по њиховом мишљењу, нису по Уставу. Нажалост, то значи да Устав Србије није по међународном стандарду", напомиње министарка Удовички.

Кључна напомена Уставног суда јесте да у закону мора прецизније да се наведу елементи који чине зараду.